

KRUISWEGOEFFENING

TER EERE VAN

HET HEILIG

HART VAN JESUS,

bijzonder geschikt voor de Maand
Junij en de eerste vrijdagen van
elke maand.

DOOR

R. J. PIERIK, S. J.

Kerkelijk goedgekeurd.

SNELPERSDRUK

P. STOKVIS & ZOON

's Hertogenbosch.

1872

IMPRIMATUR.

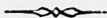
Datum in Haren hęc 3â Decembris 1872.

J. CUYTEN,

Libr: Cens:

EIGENDOM.

VOORWOORD.

De volgende kruiswagoefening is inzonderheid voor die zielen bestemd, die zich wenschen te oefenen in de Meditatie of geestelijke overweging. Onnoodig te zeggen, dat zij zich niet altoos aan het loekje te houden hebben, maar beter nog, na eene aandachtige lezing, uit de diepte van haar eigen hart nieuwe gedachten zullen putten. Mogt iemand de oefeningen te lang vinden, of reeds enkel in de plaatsvoorstelling stof genoeg ter overweging aantreffen, die kan steeds veilig het verdere overslaan en, met nog meer nut, alleen het hart tot het Hart laten spreken. Zij die zulks begeeren, kunnen

—

*telkens slechts één der drie punten ter overwe-
ging nemen, en alzoo in drie reizen deze gan-
sche kruiswagoefening houden.*

*Wat de aflaten aangaat, zoo is het bekend,
dat verschillende Pausen al die aflaten, welke
men bij een werkelijk bezoek der heilige plaat-
sen te Jerusalem verdienen kan, aan de kruis-
wagoefening verbonden hebben, en dat ook dezelfde
aflaten aan de geloovige zielen in het vagevuur
kunnen worden toegevoegd.*

*Wie dus veel wil verkrijgen en tevens veel
wil leeren van de Oneindige Bron aller wijs-
heid en liefde, beschouwe dikwijls dit goddelijk
Hart vooral in zijn bitter lijden, volg het op
den droevigen kruisweg en putte daarin met
volle stroomen de zalige wateren, die springen
ten eeuwigen leven.*

OEFENING

VAN DEN

KRUISWEG,

*bijzonder geschikt voor de Maand Juni,
en de eerste vrijdagen van elke maand.*

VOORBEREIDING.

Verplaats u, in den geest, naar Jerusalem, om er Jesus van het Regthuis van Pilatus tot op Golgotha te volgen. Wend u vooral tot Jesus beminnelijk Hart, en bid om eenigzins in dat goddelijk Heiligdom te mogen binnengaan, en er de grenzeloze smarten te gelijk met de eindeloze liefde eenigermate van te mogen begrijpen. Vooral moet gij acht geven, op hetgeen dat goddelijk Hart lijdt, 1ste door de vreeselijkste smarten in zijn H. ligchaam, welke vooral op het Hart werken, 2de wegens de ongehoordste versmading, welke dat H. Hart voortdurend wordt aangedaan, en 3de door de ondankbaarheid der menschen, die dat H. Hart nog niet willen eeren en liefhebben.

GEBED.

O allerbeminlijkst, maar tevens allervreeselijkst gefolterd Hart van Jesus! vergun mij U eenige oogenblikken op uwen Kruisweg te volgen. Verleen mij bovenal de groote gunst van het heiligste aller harten steeds beter te leeren kennen, steeds vuriger lief te hebben. Vertoon mij, wat Gij denkt, wat Gij gevoelt, wat Gij in het binnenste van uw Hart met zooveel goddelijke liefde voor mij lijdt. Ach! mogt ik een Engel zijn, niet om de glorie, waarin die zalige geesten zich verheugen, maar alleen om U zoo volmaakt mogelijk te doorgronden; een Seraphijn, om U voortaan met al de volheid van mijn hart lief te hebben en te dienen! —

EERSTE STATIE

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

vs Wij aanbidden U, Christus, en loven U!

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. De Burg Antonia, het prachtig paleis van Pilatus, in de nabijheid van den nog prachtiger en eenigen Tempel Gods. Daarvoor, de regterstoel, hoog verheven op eene met marmer geplaveide plaats. Daarop, Pilatus, de Romeinsche Landvoogd, en rondom duizenden toeschouwers uit de geheele wereld naar Jerusalem opgekomen om het Paaschfeest te vieren, — het ondankbare Joodsche volk, — de nijldige Overpriesters en Schriftgeleerden, — eindelijk, in de nabijheid: Jesus zelf, de Zoon Gods en des menschen, de eeuwige Regter van hemel en aarde, die zijn vonnis hier afwacht van den onregtvaardigen regter. — O Christelijke ziel, wat zegt u dit alles! —

II. Overweging. Hoe edeler een hart is, hoe dieper het al het grievende der onregtvaardigheid en ondankbaarheid gevoelt; maar hoe meer het ook in liefde uitmunt, hoe inniger het van lust klopt, zoodra het aan anderen die liefde bewijzen kan. Ziedaar de twee ge-

voelens: *smart* en *liefde*, die nu in Jesus Hart zijn. Het Joodsche volk heeft duizenden weldaden van Hem ontvangen; en toch roept het: *kruisig Hem!* Pilatus heeft vijfmaal plegtig Jesus' onschuld verklaard; en toch veroordeelt hij Hem, uit menschenvrees, ter dood. Grievender smart kon niet uitgedacht worden voor den eeuwig Regtvaardige en de eindeloze Liefde. Nooit heeft een hart zulk eenen smaad ondervonden, zulke ondankbaarheid verduurd!

Maar het kruis is de sleutel des hemels, — de dood het bewijs zijner grootste liefde, — zijn kruisdood het middel ter onzer zaligheid. — Jesus' Hart juicht dus te gelijk, en klopt tevens van *smart* en van *blijdschap* als een *vrijwillig slagtoffer der liefde*. — Bedenk dit, o mensch! en laat een Godmensch niet vruchteloos, op uw aardrijk en om uwentwil, ter dood veroordeeld zijn. Medelijden, en dankbare liefde verwacht Hij van u.

III. GEBED. O Hart! boven alle harten liefderijk en regtvaardig, ik weet wel, dat ik U in der eeuwigheid niet peilen kan; maar ik weet ook, dat *ik* de schuldige ben, niet Gij! — *Des doods schuldig!* klinkt in uwe ooren; maar het is *mijn* vonnis. — Ach! mogt ook ik *slagtoffer uwer liefde* zijn! Mogt ook ik van nu af alle onregt en ondankbaarheid om uwentwil met geduld verdragen! Geef

mij dit, o beminnelijkste aller harten! een hart aan het uwe gelijk, en grootmoedig, onverschrokken, op den weg des kruises U volgend, en naar niets meer vragend, dan naar het oordeel van U, mijn Verlosser en eeuwige Regter! —

„*Mijn Koning ik volg U, waarheen Gij ook gaat.*”

„Onze Vader! Wees gegroet”

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig.

Dat de zielen der overledenen, door Gods barmhartigheid, rusten in vrede. Amen.

TWEEDE STATIE.

Jesus wordt beladen met het kruis.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U:

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Ongeveer 20 schreden van de plaats des regterstoels staat de met doornen gekroonde Liefde. De plek heet *De plaats der rust*, maar helaas! rust wordt aan den afgematten Jesus niet vergund. Vier gespierde heidensche soldaten komen aandraagen met een vreeslijk zwaar kruis, en werpen het onmeedoogend op de doorwonde schouderen van Jesus. Pilatus staat verstomd, over Jesus' geduld; de Schriftgeleerden en Overpriesters jubelen in hun hart; Jesus omhelst met alle liefde zijn kruis, de Hoofdman opent den togt naar het 1320 schreden verwijderde Golgotha. — Wat gevoelt gij, Christelijke ziel?

II. Overweging. Het kruis is de *schandelijkste* aller straffen, de straf der slaven en moordenaars, zoo als er ook werkelijk twee beruchte met Jesus uitgaan. Het kruis is de vreeselijkste, *smartvolste* aller straffen, waarmee geen andere doodstraf kan vergeleken worden. Het Hart van Jesus is het *edelste* aller harten; wat moet het bij zulk eene schan-

de niet gevoelen? Het Hart van Jesus is het Hart van den *alwetenden Godmensch*; hoe onbegrijpelijk diep moet het al de smarten reeds vooraf in zijn binnenste ondervinden!

En toch omhelst, kust, drukt Jesus dit vreeselijk kruis aan zijn Hart, neemt Hij het aan, niet zoozeer uit de handen der beulen als uit de hand zijns Vaders, en treedt Hij moedig voort, als een tweede Isaak, beladen met al het verpletterend gewigt van *onze zonden*. Beschouw Hem aandachtig, zie hoe Hij onder zijn zwaar kruis is nedergedrukt, en toch moedig voortgaat, dewijl zijn Hart u lief heeft. Wat gevoelt uw hart?

III. GEBED. Allerdierbaarste Verlosser! Wanneer ik denk aan zooveel smaad en zoo veel smart als uw Hart bij het omhelzen van uw kruis moet gevoeld hebben, wordt mijn hart tot in het binnenste getroffen. Ja, nu begrijp ik eerst voor goed met hoeveel regt Gij gezegd hebt: „*Die zijn kruis niet opneemt en mij niet navolgt, kan mijn leerling niet zijn*”. Schande en smart, het zijn juist de twee groote kruisen, waarvoor mijn hart zoo licht soms beeft. Maar voortaan wil ik anders handelen. Ja, uw liefdevolle ijver in het omhelzen van uw kruis zal mij aanmoedigen. Ik weet het, zonder U kan ik niets, derhalve vraag ik om uwe genade. Al wat Gij

mij nog dezen dag, morgen, of elken dag van mijn leven wilt verzenden, neem ik aan uit uwe hand. Zalig kruis, dat mij zal gelijkvormig maken aan mijn goddelijk toonbeeld!

„O goddelijk Hart, plant in mijn hart uw Kruis !”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen, door Gods barmhartigheid, rusten in vrede. Amen.

DERDE STATIE.

Jesus valt voor de eerste maal onder het kruis.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U,

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Met het zware kruis beladen en te midden van twee moordenaren, ruwe krijgslieden en het spotziek volk, gaat Jesus moedig voort, van het Oosten naar het Westen, en onder den Eccehomo-boog door, over de oneffen en doorgaans steil opgaande straten. In het begin is de weg afhellend, van den Tempelberg door de straat (thans de *Lijdensweg*, of *Straat der smarten*), waarin Jesus een paar honderd schreden voortgaat, en dan plotseling onder den last van zijn kruis bezwijkt, en op den grond nedervalt. (Eene half in den grond gegraven zuil van rood marmer, wijst nog heden deze plaats aan ter linkerzijde der straat, ook *Sitti Mariam*, *Mariastraat* geheeten). Mediterende ziel, zulk een tafereel kunt gij nergens anders beschouwen.

II Overweging. Aanschouw hier uwen goddelijken Zaligmaker, onder zijn kruis uitgestrekt, en bedenk, wat zijn H Hart gevoelen moet. Door het nachtelijk bloedig zweet, door

de wreede geeseling en krooning met doornen, door de onophoudelijke mishandelingen, zijn de natuurlijke krachten uitgeput. Wie lijdt meer, dan een *grootmoedig* Hart, dat iets groots ondernomen heeft en zijne krachten voelt bezwijken? — Door het schokken des kruises op de doorwonde schouders, door het stooten tegen de doornenkroon, worden al de wonden op nieuw opengereten. De altoos groeiende smarten worden voor Jesus onverdragelijk en doen zijn teergevoelig Hart gansch bezwijken. Doch wat Hem wreeder kwelt dan al de pijnen, zwaarder op Hem drukt dan het minstens 10 voet lange kruis, het zijn uwe zonden, o leerling van Jesus! de zonden der geheele wereld, die Hem verpletterend terneder slaan. O, het Hart van den Goddelijken kruisdrager voelt nu vooral het gewigt, dat onze harten op zijne schouderen gelegd hebben!

III. GEBED. O allergrootmoedigst Hart van mijn beminnelijken Jesus! ik gevoel althans eenigzins wat U het meeste kwelt en drukt, als Gij onder uw kruis bezwijkt. Het is mijne laauwheid om U te dienen, om U te helpen, om uwen last te verligten. Het zijn vooral mijne zonden en misslagen. Neen, beminnelijk Hart, dit mag voortaan zoo niet meer zijn. Sta op, en ga voort, om ons op Golgotha te verlossen; zie, ik ga met U, door uwe genade

rein gewasschen en geholpen. Maak echter mijn hart ook grootmoedig, opdat ik niet onder mijn kruis bezwijk. Ik zal U ondersteunen, steun Gij mij! Nooit wil ik nog den moed verliezen; nimmer meer klagen over de zwaarte van mijn kruis, nu het uwe zoo zwaar blijkt te zijn.

„Sta op, o Heer! opdat ik niet bezwijk”.

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

VIERDE STATIE.

Jesus ontmoet zijne **H.** Moeder.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U :

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Jesus staat weder op, en sleept zich met moeite weêr voorwaarts. Een 40tal schreden verder loopt de Mariastraat in de Dalstraat uit. De ruimte is hier grooter, men kan ligter tot Jesus naderen; en de eerste, die er gebruik van maakt, is — Maria, Jesus Moeder, die nu vooral haar goddelijken Lieweling niet wil verlaten. Zij dringt door de opgeruide menigte, door den stoet der Overpriesters en krijgslieden, ziet Jesus, die haar aanziet, in de oogen, maar wordt weldra door de barbaarsche beulen teruggestooten. Wat Jesus Hart en wat Maria's hart gevoelden, wie zal het ons zeggen. Wat gevoelt gij, overwegende Christen? Wat zoudt gij moeten gevoelen?

II. Overweging. Het hart, dat opregt bemint, voelt in zich zelf al de pijlen, die het hart des geliefden treffen. Hoe vuriger het lief heeft, hoe inniger het voelt. Bemint het op goddelijke wijze, dan lijdt het ondenkbare smarten. — Wiens hart beminde zoo zeer, als Jesus Maria lief had? Welk hart heeft dat

van Maria ten opzichte van Jesus in liefde geëvenaard? — Ziedaar dus twee harten, die tegenover elkander, als twee brandpunten van namelooze smarten zijn! Ziedaar, als twee brandspiegels, waarvan de gloed des eenen den gloed des anderen steeds verdubbelt! Bij Jesus' triomf was Maria niet; hier is zij. Maar zij is er, om met Jesus te lijden, en om ons ten voorbeeld te zijn bij ons lijden met Jesus. — O Engelen des hemels! wat heeft Jesus' Hart bij het medelijden van zulk een hart voor ons niet geleden! Een zeventvoudig zwaard doorboort het hart der Moeder; zevenmaal zeventvoudig snijdt het terug in het Hart des Zoons. Dat Hart is een Oceaan van liefde, het is nu daardoor zelf als een peillooze Oceaan met smarten vervuld. Zie! daar gaat Maria heen, en Jesus' Hart volgt haar en lijdt al de smarten, die een goddelijk Hart lijden kan.

III. GEBED. Goddelijke Zaligmaker! wat ben ik verwonderd, dat gij ook deze smart nog bij al de andere voor mij hebt willen lijden. Ik begrijp toch de beteekenis. Gij hebt ons ook in uwe dierbare Moeder een voorbeeld willen geven, en Haar zelve tot Koningin der martelaren vormen. O mogt ik, gelijk zij, uwe smarten gevoelen! Kon ik ten minste en U en haar in die smarten vertroosten! Maar

dit kan ik. Ik wil, zoo als Maria, U op uwen lijdensweg volgen. Ik wil, vooral door Haar, uwe genade voor mij vragen. O geef mij een hart, als dat uwer Moeder, om ook uw Hart door een waar medelijden te kunnen vertroosten. —

„Aanschouw Haar, Heer! en red om hare smarten!”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

VIJFDE STATIE.

Simon van Cyrene wordt gedwongen
het kruis met Jesus te dragen.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U!

R. Omdat gij door uw kruis de wereld
verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Zestig schreden van de Vierde Statie begint de hellende weg die naar Golgotha leidt. Hier struikelde Jesus, volgens de overlevering, dewijl zijne naamlooze smarten Hem niet meer toelieten het zware kruis te dragen. De ruwe soldaten doen zeker, wat zij plagten met boosdoeners te doen, die zij naar de strafplaats voortstieten en met prikkels aandreven. Doch Jesus kan niet meer. Daar komt juist iemand van het veld, Simon van Cyrene genaamd, een opregt Israëliet, die misschien naar den Tempel opgaat om het Paaschfeest te vieren. Dezen dwingt aanstonds de balddadige bende om het kruis met Jesus te dragen. Zoo is men zekerder den Propheet van Nazareth levend op de strafplaats te brengen.

II. Overweging. Wat gevoelt hier het Hart van Jesus? *Droefheid, troost en moed. Droefheid*; omdat Hij zoo vurig wenscht zijn kruis voor ons te dragen; en dit nu niet meer kan. *Troost*, — bij de gedachte, dat later zoovele

Christenen hun kruis, en dus Jesus' kruis, met Jesus zullen dragen. — *Moed*, om nog altoos *voor* te gaan, terwijl Simon, en ieder ander later volgeling, slechts *achter* Hem volgt. Tracht dus voor een oogenblik door te dringen in het te gelijk bedroefde en bemoedigde *Hart* van Jesus. Let eens, om het wèl te kunnen. op zijne Heilige Oogen, en beschouw hoe Hij u aanziet, terwijl Hij hulp noodig heeft tot het dragen van zijn kruis. Uw morren en klagen is gewis eene andere droefheid, dan die van Jesus; en zijn moed, wordt hij wel nagevolgd door u? — Draagt gij met Jesus, als ware het werkelijk Jesus' kruis? Tracht gij daardoor zijn goddelijk Hart te troosten, gelijk Simon het deed? Ach! hoe vaak moet gij gedwongen worden tot het omhelzen van Jesus' kruis. — En dān nog, hoe laauw en hoe traag sleept gij het voort!

III. GEBED. Beminnelijk Hart van mijn kruisdragenden Verlosser, ach! hoezeer moet ik beschaamd zijn, om den kleinen moed, waarmede ik voortga op uw heiligen kruisweg. Gij zelf behoudt altoos voor U het grootste gedeelte, en voor het klein gedeelte van uw heilig Kruis, dat Gij mij laat dragen, geeft Gij mij overvloedige kracht en genade om U moedig te volgen. En toch, wat doe ik? O geef mij dan ook voortaan dat voor-

regt van dien gelukkigen Simon. Laat mij steeds met U, digt bij U, onmiddellijk achter U, een deel van uw zaligend kruishout dragen. Zoo ik anders niet wil, dwing mij. Toon mij te dien einde uw goddelijk Hart, en leer mij wat het gevoelt, opdat ook mijn hart versterkt en bemoedigd worde, en ik steeds met waarheid zegge :

„Gezegend kruis, mijn honingzoete last!”

„Onze Vader ! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer ! Christus, ontferm U onzer ! Heer, ontferm U onzer !

God, wees ons zondaren genadig !

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

ZESDE STATIE.

Veronica droogt Jesus' gelaat met haren zweetdoek af.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U!

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Door Simon geholpen gaat Jesus 80 schreden verder. De weg loopt nu westwaarts en wordt steiler, zoodat de goede Jesus, ofschoon thans door Simon geholpen, moeijelijk verder kan, en nu en dan, naar het schijnt, een oogenblik moet uitrusten. Van zulk een oogenblik maakt eene edele vrouw, *Veronica* geheeten, gebruik, om tot Jesus te gaan.

Zij dringt moedig door de rijen der vrouwen, door de menigte, door de soldaten, knielt eerbiedig voor Jesus neder en biedt Hem een zweetdoek, misschien haar hoofdsluier, aan, om zijn aangezicht af te droogen. Veelligt mag zij zelve met eigen hand die liefdedienst bewijzen; zeker ontvangt zij terstond een onschatbaar loon, daar de bloedige gelaatstrekken van den mishandelde Jesus in den doek achterblijven.

II. Overweging. De gevoelens van Jesus' H. Hart bij deze ontmoeting zijn ligt te ra-

den. Het zijn wederom, bij eene groote droefheid, bijzondere *vertrouwing*, *liefde* en *dankbaarheid*. Jesus is bedroefd, dewijl zoovele van die vrouwen Hem nog slechts beweenen uit eene al te natuurlijke liefde en medelijden. Ach! Jerusalem is nog altoos verblind, en kent nog haren Verlosser niet! Nogthans is de goede Jesus volstrekt niet ongevoelig voor het medelijden. Hij ontvangt vooral Veronica met liefde, ziet haar ongetwijfeld, als het voorbeeld aller latere vertrousters op zijn kruisweg, liefdevol aan, en laat uit hartelijke dankbaarheid zijne aanbiddelijke geelaatstrekken in den doek gedrukt. Een groot hart is buitengewoon gevoelig voor elk liefdebewijs. Bedenk dus, wat Jesus Hart gevoelt, ten aanzien dezer edele vrouw, en wat misschien ten uwen opzigte, zoo gij steeds zoo weinig troost voor Hem op zijn kruisweg over hebt. Wat Veronica deed, kunt gij ook doen, bij voorbeeld, aan de armen, Jesus broeders, aan de vervolgden om Jesus Naam, aan al diegenen die met en om Jesus lijden.

III. GEBED. Goddelijk aanschijn van mijn lijdenden en zoo grievend mishandelden Verlosser, hoe duidelijk zie ik uw Hart, als ik dit gelaat voor mij zoo misvormd aanschouw. O mogt ik U ook zulk een liefdeblijk als die goede Veronica geven! Ik wil het doen door

uw beminnelijk en goddelijk Hart zoo veel mogelijk te doen kennen en te doen lief hebben. Mijn ijver zal de zweetdoek zijn, die uwe tranen en uw bloedig zweet afdroogt. Uw Hart, ik weet het, kan thans niet meer weenen; maar zij, om wie Gij geweend hebt, zijn nog allen de uwen niet. Voor hen dus wil ik werken; hunnen harten wil ik uw Hart doen kennen. Geef mij daartoe uwe liefde en uwe genade, opdat allen U liefhebben.

„O goddelijk Hart, druk in mijn hart uw beeld”!

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

ZEVENDE STATIE.

Jesus valt voor de tweede maal onder
het kruis.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U!

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld
verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Honderd schreden verder komt Jesus aan de *Geregtspoort*, alwaar Hij eindelijk voor goed de Heilige Stad verlaat. Ach! hier blijkt op nieuw, dat Hij als een boosdoener ter strafplaats geleid wordt, dewijl hier, zoo als men verhaalt, het uitgesproken vonnis aan de poort werd vastgehecht. Nog 80 schreden sleept Hij zich voort; maar dan valt Hij, van vermoeijenis uitgeput, voor de tweede maal onder het kruis. De soldaten worden woedender, de hoofdman staat al langer hoe meer verlegen, de Schriftgeleerden en Phariseën zijn razend van ongeduld, Simon is verbaasd over het onbezweken geduld van den goddelijken Lijder, Jesus zelf bezwijkt naar het ligchaam, maar zijn Hart blijft onbezweken.

II. Overweging. Een liefdevol Hart vindt nimmer zijn werk en zijn lijden te zwaar. Doch wanneer het gevoelt dat zijne krachten bezwijken, wanneer het kruis zò verplette-

rend wordt dat de krachtigste wil door de zwakheid des ligchaams wordt verhinderd in zijn werk, dan gevoelt het zijn lijden dubbel, en zou, zoo het hart niet onuitputtelijk aan liefde was, bijna leed ontwaren zulk een kruis te hebben opgenomen. Ziedaar het eerste gevoel, een gevoel van *overstelpende droefheid*, wat thans in Jesus' Hart heerscht. Een tweede is: *liefde en medelijden* jegens den mensch. Hij wist immers, de goede Verlosser, hoe wij allen meer dan eens onder ons kruis zouden zuchten. — Hij liet dus voor zich zelven een tweeden val onder het kruishout toe, om ons aan te moedigen, zoo ook wij meermalen onder ons kruis mogten vallen. Welk eene goedheid! En wie zou nog weigeren zijn hart geheel te geven, om elk kruis, dat Jesus' schenken wil, met moed weder op te nemen, met kracht te dragen, tot op de hoogte van Golgotha toe!

III. GEBED. O Hart van den beminnelijksten aller Leeraars, wat hebt Gij, om onzentwil, niet willen lijden! Gij hadt magt genoeg om U zelf te ondersteunen; maar Gij wist welk een voorbeeld onze arme harten behoeften. Daarom valt Gij, om ons het wederopstaan te leeren. Mijn God, welk eene liefde! Maar ook welk een schouwspel! De Engelen des hemels zien er verbaasd op neder, — op U, die daar afgemat, uitgeput, als verplet on-

der den zwaren en ondragelijken last onzer zonden ter neder ligt. O ik zie U, hoe Gij ook nu nog uw kruis vastknelt; hoe Gij opziet naar mij, of ik U niet helpen wil; hoe Gij moedig weder opstaat, en mij toeroept: „Kom, laat ons gaan, opdat de wereld wete, dat ik den wil mijns Vaders doe.” Ik aanbid U, mijn Heiland, maar ik volg U, en ik vertrouw nu des te vaster op uwe genade.

„Ga voor, mijn God! ik volg met heel uw kruis.”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

ACHTSTE STATIE.

Jesus ontmoet de weenende vrouwen.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U:

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. De achtste statie is heden nog te erkennen aan eene dikke zuil, welke voor eene onaanzienlijke, nu toegemetselde poort geplaatst is. Zij is niet verre van de voorgaande verwijderd en laat ons derhalve denken, hoe de vrouwen van Jerusaleem, die zich hier buiten de stad op den lijdensweg begaven, ook vooral wegens dien tweeden val onder het kruis, den grooten Wonderdoener van Nazareth zoo luidop beklagden en beweenden. Welk een tooneel! jammerende vrouwen te midden dezer woedende krijgslieden, weenende echtgenooten tegenover hare tierende en wraakschreeuwende mannen, klagende en treurende moeders tusschen hare snoode en godmoordende kinderen! —

II, Overweging. Een grootmoedig hart verstaat het medelijden niet; maar een eindeloos heilig en liefdevol hart denkt verder dan het slechts natuurlijk verteederde; en daarom spreekt Jesus, die tot nu toe zoo wondervol heeft gezwogen, thans even wondervol: „o

vrouwen van Jerusaleem! Weent niet over mij; maar weent over u zelven en over uwe kinderen. — Want ziet! er zullen dagen komen waarin men zeggen zal: Gelukkig de onvruchtbaren en de schooten die niet gebaard en de borsten die niet gezoogd hebben. Alsdan zal men beginnen tot de bergen te zeggen: valt op ons! en tot de heuvelen: bedekt ons! Want als zij dit doen aan het groene hout, wat zal dan aan het dorre geschieden!' — Hier leeren wij Jesus' Hart uit zijne woorden kennen. Hij lijdt, ja; maar het meest wegens de ondankbaarheid van zijn bevoorregt volk. Hij vraagt geene ijdele tranen, maar boetvaardigheid en opregte bekeering. Hij offert zich op als het groene hout, als het levensgevend Hart, voor het dorre; maar, o mensch! bedenk het wèl: uw hart mag aan Jesus Hart geene nuttelooze tranen, maar alleen opregte boetetranen aanbieden.

III. GEBED O allerteederst, allerbarmhartigst en allerliefelijkst Hart van Jesus, hoe dikwijls moet Gij ook nu nog dergelijke klaagtoon doen hooren! Wij weenen soms, ja; maar hoe zelden uit waarachtige, vurige en brandende liefde! En dan nog, wat zijn onze tranen, waar onze daden ontbreken? Eén traan over uw heilig lijden geschreid, zeiden reeds onze Vaderen, is meer waard, dan een pelgrimstogt naar Jerusaleem. Doch waar is hij,

die traan uit het hart en voor Uw Hart gestort, die traan, door volhardenden ijver waarachtig bewezen? Help mij, o goddelijk Hart! voortaan wil ik tranen van opregt berouw en vurige liefde weenen.

„*Ontferming, goddelijk Hart! barmhartigheid, genade!*”

„Onze Vader: Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

NEGENDE STATIE.

Jesus valt voor de derde maal onder
het kruis.

Vs Wij aanbidden U, Christus, en loven U!

r. Omdat Gij door uw kruis de wereld
verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. De negende statie wordt aangewezen door eene dikke kolom, welke in een afgelegen hoek van het nieuw Jerusalem geplaatst is. Het is de plek, waar de afgematte Zaligmaker voor de derde maal onder het kruis nederviel. Welk eene gedachte! Zoo digt reeds bij de Kalvariekrui genaderd, en nogmaals ten derden male onder het kruis te moeten bezwijken. De Overpriesters en Schriftgeleerden worden hoe langer hoe ongeduldiger; de Heidensche soldaten woedend; de gansche menigte nu nog meer opgeruid tegen God en zijnen Gezalfde. En toch kan de goede Jesus niet meer voort, en ligt Hij plat ter aarde onder zijn kruis gebogen.

II. Overweging. Hoe is het mogelijk! den almachtigen Godmensch, en onder een kruis met zulk eene liefde omhelsd, en zoo digt reeds bij het einde van zijn lijdensweg, ten derde male te zien bezwijken! — Maar be-

denk eens wèl, o Christen! — welk een verplettend gewigt op dat geliefde kruis drukt; gij zult er tevens uit leeren, wat op dit oogenblik in Jesus Hart omgaat. Het is: het gewigt der millioenen zonden, die tot nu toe bedreven zijn, en nog tegen den oneindig goeden God zullen bedreven worden. Het is het gewigt van al dat nameloos lijden door Jesus tot nu toe reeds doorgestaan. Het is eindelijk vooral, de gedachte aan de ondankbaarheid van zoo velen, — misschien ook van U, — die zoo roekeloos al de folteringen van den Godmensch minachten. En wat doet niet uwe kleinmoedigheid onder uw kruis? wat niet, uw niet drie, maar honderdmaal hervallen? Ach! Jesus weet dit; en daarom valt Hij ten derde male, zoowel om u aan te sporen tot moed, als om u al de smarten, die Hij voor u geleden heeft, tot in het hart te doen gevoelen. Aanschouw! en word ver-teederd van liefde.

III. GEBED. Vallen, hervallen, ten derden male vallen, en dit onder het kruis, dat Gij zoo zeer liefhebt, goddelijk Hart, wat zegt dit niet voor ons! Wat moet er in uw binnenste zijn omgegaan, toen Gij daar ten derden male nederviel! Wat denkt, Gij thans, in uwe glorie, als Gij mij voor dit schouwspel ziet neergeknield? O, lag hier een Vorst,

een Koning, een Keizer dezer aarde, — wat moest ik gevoelen! En nu, — o Koning der Koningen! o Heer aller Heeren! — nu zie ik u — bebloed, van krachten uitgeput, bovendien bespot, uitgejouwd, voortgestuwd voor mij, — onder den vreeselijken last van een gevloekt schandhout nederliggen Goddelijk Hart! o Hart van mijn hart, vergeef mij de ongevoeligheid van mijn hart, en laat mij van nu af ten minste òf lijden òf met U sterven, of liever beide, met moed mijn kruis dragen en er op sterven voor U.

„Ik volg U Heer! ga voor, mijn Koning en mijn God!”

„Onze Vader! Wees gegroet”

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

TIENDE STATIE.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U:

r. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. De laatste weinige schreden heeft Jesus, bijna meer voortgesleept dan zich voortslepend, onder zijn kruis afgelegd. Nu is Hij op Golgotha 's kruin, en zinkt daar, gansch afgemat, naast het offerhout als slagtoffer neder. Denk aan het Paradijsgebergte, waar de eerste Adam tot Koning werd aangesteld; aan den Moria, waarheen Isaak het offerhout heeft gedragen; aan Sion, waarop David als Koning heerschte. Dit alles, en nog veel meer is hier. Doch zie nu vooral het Lam Gods voor zijn offer gereed gemaakt.

De kleederen worden Hem van het ligchaam gerukt, al zijne wonden op nieuw geopend, en Hij, die de leliën des velds met al hare pracht bekleedt, wordt nu op de smadelijkste wijze door de ruwe krijgsknechten mishandeld.

Ach! de gal, die men Hem te drinken geeft, is slechts een zwak afbeeldsel van hetgeen men zijn Hart doet verduren.

II. Overweging. Wat Jesus op dit oogenblik in zijn goddelijk Hart gevoelde, kan geen menschenhart in al zijn volkomenheid beseffen. Bedenk toch, om het eenigzins te waarden, de teergevoeligheid van zijn allervolmaakst ligchaam, de onbeschrijfelijke heiligheid van zijn meer dan maagdelijk Hart, zijne onbegrijpelijke liefde voor den driewerf heiligen Vader zoowel als voor alle menschen, die Hij in alles ten toon- en voorbeeld wilde zijn. Daarbij komt, dat Hij op de ruwste wijze, en als door *woedende honden en balddadige leeuwen*, gelijk Hij zelf klaagt bij den Propheet, wordt mishandeld; dat geheel zijn ligchaam, van het hoofd tot de voeten, reeds ééne wond is geworden door de bloedige geeseling; dat striemen, kwetsuren en bloed, behalve de vreeselij ke kroon van doornen zijn eenige bekleeding blijven; en o! wie zal niet verstomd staan, niet huiveren van eerbied, bij het gezicht van zulk eenen God en Bruidegom onzer zielen!

III. GEBED. Beminnelijkst Hart onder alle harten van de kinderen der menschen! allerverzuiverst, allerheiligst en allergevoeligst Hart onder alle harten ter wereld! wat is er, dat Gij niet hebt willen verduren voor ons en onze zonden! Uw kruis draagt Gij, en Gij siddert niet; uw Golgotha beklimt Gij, en Gij

deinst niet terug; maar thans, thans beeft Gij, als van eene heilige verontwaardiging, en rilt over al uwe ledematen om zooveel boosheid der menschen. O, Heilige der Heiligen! wie had dit kunnen verwachten? O Licht van Licht, wie durft U zóó mishandelen! Ach! wat mag mij nog zwaar vallen, als ik U dus zie bejegenen! Hulp dan, o beminnelijke Jesus! Mijn voornemen staat vast: voortaan veracht ik de wereld met al haar vergankelijk tooisel, wijl ik uw voorbeeld wil volgen. Neen, niets zal mij meer bitter, alles zoet zijn, wat mij uw kruis en bittere gal herinnert.

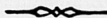
„O maagdelijk Hart, bekleed mij met uw Geest”.

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

ELFDE STATIE.

Jesus wordt aan het kruis genageld.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U :

R. Omdat gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Nog een twaalftal schreden wordt Jesus weer voortgesleurd, om aan het kruis te worden vastgeklonken. Daar ligt het kruis, door Hem zelve gedragen; het hout, dat een elk, die er aan hangt, ten vloek moet maken; het vreeselijkst werktuig der allervernederendste straf; het schandhout der slaven, roovers en moordenaars. De goede Jesus legt zich zelve gewillig daarop neder. Als een lam, dat ter slagbank geleid wordt, doet Hij den mond niet open. Maar zelf reikt Hij zijne armen den beulen toe, sluit Hij de voeten zamen en met een meer dan Engelen-geduld ontvangt Hij de scherpe nagelen in zijne heilige handen en voeten, terwijl het gedruisch der zware hamerslagen van Golgotha tot in de Heilige Stad en zelfs tot in Gethsemane weerklinkt. Alleen, dat zij zoo diep nedervallen in Maria's hart, kwelt vreeselijk het beminnelijk Hart van den beminrenden Jesus.

II. Overweging. Ten einde u eenigzins te binnen te brengen, wat Jesus heilig Hart bij de vreeselijke foltering der kruisiging gevoelde, kunt gij vooral beschouwen: Wie lijdt? voor wie? en waarom? Hij, die lijdt is de Zoon Gods zelf, de eindeloos als God gelukzalige, maar die nu zijn Paradijs van zaligheid opoffert voor eene wereld van smarten. Hij lijdt echter die pijnen niet voor zich zelven; want Hij is onschuldig; maar Hij lijdt ze voor den mensch, — voor u, — om den mensch, om u te verlossen. Hij lijdt dus te gelijk: uit gehoorzaamheid en uit liefde. Zijn hemelsche Vader wil het; uw zondestaat eischt het; en daarom doorklieven die puntige spijkers de gevoeligste deelen zijns lichaams; daarom wordt Hij als een booswicht, uitgespannen en vastgenageld op het kruis, daarom trillen al zijne ledematen bij die nijpendste aller foltingen, voor u. Gevoelt gij daar niets van? Geregte hemel! waar is dan uw hart?

III. GEBED. Bij dit tafereel, o Hart der eeuwige liefde! sta ik geheel verstomd en verslagen. Uwe heilige handen bloeden, uwe zalige voeten bloeden, uw Goddelijk hoofd is druipend van bloed, geheel uw heilig ligchaam met bloed overdekt; en Gij lijdt, en Gij zwijgt, en Gij voelt slechts uw minnend Hart

al heviger en heviger kloppen door den aandrang uwer goddelijke liefde. Wat zal ik vragen? Met U aan het kruis te worden geklonken! Uwe heilige wonden te mogen omhelzen? Mij vast te klemmen aan U, om van U nooit meer gescheiden te worden? Ja, minnelijke Jesus! door de liefde van uw goddelijk Hart vraag ik dat alles: maar ontferming in de eerste plaats, barmhartigheid, genade!

„Gekruisigd Hart! ik ben aan U, wees mijn.”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

der
en
uwe
l is
nam
Gij
hart

TWAALFDE STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U :

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Veertien schreden van de plaats der aannageling is de plek der verheffing van Jesus op het kruis. Welk een tooneel! Vier sterke krijgslieden heffen het kruis in de hoogte; plotseling laten zij het nedervallen in het hol, in de rots. Al de wonden van Jesus scheuren open, het bloed vloeit uit al zijne wonden. Naast Hem hangen twee moordenaars, Jesus in het midden; onder het kruis staan zijne dierbare Moeder, Joannes, Magdalena en eenige bevoorregte vrouwen; rondom de soldaten, hun hoofdman, de spottende Overpriesters, en het al meer en meer Jesus lasterende volk. Nog eens, welk een tooneel! de Koning der glorie als het hoofd aller booswichten, maar ook als het Lam Gods voor ons geslagtofferd, tusschen hemel en aarde hangend! Zijn Hart wordt beklemd, een vreeselijke dorst is het gevolg, alle smarten overvallen Hem tegelijk, zijn ure is gekomen, Hij neigt het hoofd, — en sterft.

II. Overweging. Gehoorzaamheid, smart en liefde zijn op dit oogenblik, in de eerste plaats, in Jesus Hart. Zoo als gij Hem hier ziet,

maakte Hem de zonde, maakte Hem de onderwerping aan den wil zijns Vaders, maakte Hem zijne grenzelooze liefde. En waarom? Omdat zijn Hart eens voor goed alle harten tot zich wilde trekken. Omdat zijn Hart geen lust vond, dan in den wil te doen van Hem, die Hem gezonden heeft. Eindelijk, omdat Hij ons allen eens vooral op de treffendste wijze wilde leeren de waarheid zijner woorden: *Komt allen tot Mij die belast en beladen zijt. — Leert van Mij, omdat ik zachtmoedig en nederig van harte ben.* Overweeg dus vooral, 1. De onbeschrijflijke smart zijns Harten wegens de ondragelijkste ligchaamspijnen, 2. de nog grooter smart van zijn Hart wegens de schande en den smaad Hem aangedaan, 3. de doorboring van zijn H. Hart, juist dan als Hij het grootste bewijs zijner liefde heeft gegeven, om u voor eeuwig eene veilige rustplaats te verschaffen. Grondelooze geheimen eener eeuwige, eindelooze liefde!

III. GEBED. Het is, o ondoorgrondelijkst aller Harten, of Gij de harten aller menschen op alle mogelijke wijze hebt willen dwingen om U te beminnen. Mijn God! wat hebt Gij toch niet voor ons gedaan en geleden! Daar hangt Gij nu tusschen hemel en aarde, om den hemelschen Vader met ons te verzoenen. Uwe voeten zijn vastgenageld, om

ons niet te kunnen ontvlugten, uwe handen uitgestrekt, om ons allen te ontvangen, Uw Hart laat Gij nog doorboren, om ons eene bron van alle genaden en tevens een veilig toevlugtsoord tegen alle gevaren te openen. Ik nader, o goddelijk Hart! ik kom, ik vlugt tot U. Uwe liefde begrijpen, kan ik nooit; maar wat Gij vraagt, dat geef ik; mijn hart zal voor eeuwig in uw Hart wonen.

„O wonden, doornen, bloed, wat trekt ge in 't Hart van God!”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der overledenen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

DE TIENDE STATIE.

Jesus wordt van het kruis genomen en gelegd op den schoot zijner Heilige Moeder.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U:
r. Omdat gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. De eene rijke man, dien gij bij het kruis ziet, is Joseph van Arimathea: de tweede is de Raadsheer Nicodemus; de jonge Apostel is Joannes, de leerling der liefde; Maria Magdalena en eenige

andere vrome vrouwen vergezellen hen; en Maria, de Moeder des Heeren, ontvangt eindelijk het heilig ligchaam van Jesus in hare armen, en verschijnt zoo, aan den voet des kruises, als de Moeder der smarten en de Koningin der martelaren. Aanschouw ook de doorboorde handen en voeten van Jesus, en vooral zijne geopende zijde, en de wonde in zijn H. Hart, als eene rozeroode roze op zijn boezem bloeiend. In de straks genoemden hebt gij de eerste vereerders van Jesus H. Hart.

II. Overweging. Jesus' Hart gevoelt nu geen smarten meer; maar zijne zalige ziel is tegenwoordig bij hen, en zijn goddelijk oog is gerigt op hen, die nu de eersten zijn, welke zijn goddelijk Hart vereeren. In het Paradijs was op zinnebeeldige wijze, door de vorming van Eva uit Adams zijde, voorspeld, in later tijd was door den propheet met duidelijke woorden voorzegd, dat Jesus' Hart zou geopend worden en allen zouden *opzien tot Hem, dien de menschen doorstoken hebben.* Nu is de voorspelling vervuld, en Maria, Jesus Moeder, en Joannes, die aan zijn Hart heeft gerust, en Joseph en Nicodemus en Magdalena en de vrome vrouwen, — o, wat moeten zij niet gevoelen, nu zij Jesus' zijde van zoo nabij mogen zien, de wonde in zijn beminnelijk Hart mogen peilen, de eerste bewijzen van aan-

bidding en liefde aan dit goddelijk Heiligdom mogen geven! Aanbid ook gij Jesus Hart aan Maria's boezem, en vergeet nooit de eerste vereerders van Jesus Hart in uwe devotie na te volgen.

III. GEBED. Allerbeminnelijkst en voor ons, arme menschen, geopend Hart van onzen goddelijken Verlosser! wat zullen wij u wedergeven voor zulk eene overmaat van liefde! Uwe heilige voeten en handen zijn met scherpe nagelen doorboord, uw goddelijk hoofd is met doornen gekroond, geheel uw heilig ligchaam is met striemen en wonden bedekt, en nu hebt Gij ook nog uw goddelijk Hart laten openen, om ons, als in een kortbegrip, al de geheimen uwer liefde te vertoonen. Dan, ik weet nu ook hierdoor op de duidelijkste wijze, wat Gij het eerst en het dringendst van mij vraagt. Mijn hart wilt Gij; mijn hart geef ik U, vooral hier in tegenwoordigheid uwer smartvolle Moeder, en ik bid U en ik smEEK U bij uw en haar hart, vereenig het van nu af onafscheidbaar met het uwe. „*Uw Hart is 't mijn, mijn hart is 't uwe, o God!*”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U onzer! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

VEERTIENDE STATIE.

Jesus wordt in een nieuw steenen graf begraven.

Vs. Wij aanbidden U, Christus, en loven U:

R. Omdat Gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

I. Plaatsvoorstelling. Joseph van Arimathea brengt het fijnste lijnwaad mede wat hij vinden kon, Nicodemus honderd pond balsem, Myrrhe en Aloë. Beiden wikkelen het ligchaam van Jesus in het lijnwaad en leggen het in een nieuw steenen graf, slechts weinige schreden van de plaats der kruisiging verwijderd. Dit graf is in een *tuin* aan Joseph toebehoorende, en wordt nog bovendien met een grooten steen toegesloten. Maria Magdalena, eene andere Maria, en nog andere vrome vrouwen volgen het ligchaam van Jesus, en zien opletten toe, waar men het nederlegt, om het insgelijks na den Sabbath te komen balsemen. Maria's hart, zoo als zij zelve aan de H. Birgitta zeide, wordt als 't ware, met Jesus Hart vereenigd, in het graf opgesloten. Zij vergeet haren Jesus nooit. Haar hart en Jesus' Hart zijn voor eeuwig op het naauwst vereenigd.

II. Overweging. „Gij zijt gestorven, zegt de H. Paulus, en uw leven is verborgen met

Christus in God.” Ziedaar, hoe de begrafenis van Jesus het beeld is van het leven der Christenen, Jesus’ leerlingen. Op het lijden volgt de rust, op het strijden de glorie. Alleen moet Jesus’ Hart nog eenige dagen, als het ware uitrusten, en vooral ook in dit opzigt ons voorbeeld zijn, om weldra met alle volheid der goddelijke geneugten vervuld te worden. Beschouw dus dat Hart, ook in het graf, om zoo te zeggen, voor u werkend; want zijne Godheid verlaat het nooit. Beschouw het in zijne diepe, maar zalige rust, die een voorbeeld der uwe moge zijn. Plaats u te dien einde voor het Allerheiligst Sacrament, waar Jesus eenigermate op gelijke wijze voor u schijnt te rusten. Verdiep u in de gedachte, dat voor u een Godmensch heeft geleden, is gestorven en begraven. Vraag eindelijk van dat goddelijk Hart, dat ook eenmaal uwe rust in het graf slechts een overgang tot uwe eeuwige heerlijkheid moge zijn.

III. GEBED. Onbegrijpelijkst en heiligst Hart onder alle harten ter wereld, daar rust Gij dan eindelijk, gelijk de vruchtbare graankorrel in den schoot der aarde, om weldra in volle glorie uwe honderd- en duizendvoudige vruchten voort te brengen. O mogt eene der eerste de vereeniging van mijn hart met het uwe zijn. Mogt ook ik, in den geest,

bij U wonen in die heilige spelonk, rusten aan uw goddelijk Hart, vergeten van de wereld, met U en in U, leven voor mijn God! Geef mij nog, allerbeminnelijkst Hart van mijn God! de eerste vereerders van dit heilig Hart gestadig na te volgen, en met hen in uwe heilige wonden en vooral in uw Hart zelf veilig te wonen en zalig te zijn.

„Ja, goddelijk Hart! Gij zijt mijn Paradijs.”

„Onze Vader! Wees gegroet”.

Heer, ontferm U onzer! Christus, ontferm U ontferm! Heer, ontferm U onzer!

God, wees ons zondaren genadig!

Dat de zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

NA DEN KRUISWEG.

Bid zesmaal het *Onze Vader* en *Wees gegroet* en *Glorie zij den Vader*, ten einde de Aflaten te verdienen, en daarna het volgende

GEBED.

Allerdierbaarst en goddelijk Hart van mijn gezegenden Verlosser, hier, in dit H. Sacrament op zulk eene wondervolle en waarachtige wijze tegenwoordig, ik dank U van ganser harte, dat Gij mij wederom vergund hebt, U, op uwen heiligen lijdensweg, van het Regthuis van Pilatus af tot op Golgotha, te volgen. Neem nu deze oefening goedgunstig

aan — tot dankzegging voor uw bitter lijden en sterven, tot vergiffenis mijner zonden en kwijtschelding der verdiende straffen, ter erlanging van nieuwe genade, ter bekeering van alle versteende harten, tot troost en verlossing der arme zielen, die in het vagevuur lijden. — Verleen mij verder, U nooit weer te vergeten, maar altoos zooveel mogelijk de grenzeloze liefde, die Gij ons op den kruisweg getoond hebt, te herdenken, en mede door dit middel mijn hart met uw Hart steeds inniger en standvastiger vereenigd te houden.

Aan U ook, smartvolle Moeder en aller martelaren Koningin, beveel ik in dit opzigt mijn hart. Al wat ik goeds gedaan heb leg ik in uwe moederlijke handen, in uw maagdelijk hart, opdat gij u gewaardigt dat alles aan het eindeloos beminnelijk Hart van uwen Goddelijken Zoon aan te bevelen. Al wat ik voor mij vraag is liefde, Jesus' liefde; al wat ik geven kan is mijn klein en nietig hart; maar indien ik voor dit hart, dat ik geheel door uwe hand aan Jesus offer, het Hart van uwen en mijnen Jesus verkrijg, dan ben ik rijk genoeg en vraag niets meer, dan met Hem te werken, te lijden en te sterven, tot dat ik eens, door de ware beoefening van den heiligen Kruisweg, tot de aanschouwing van zijn goddelijk Hart moge komen. Amen.